

gál: „ha ötvenhatban / a nagyapám úriember lett volna, / most nem lennék magyar költő, / csak néhány szót tudnék magyarul, / nem ismerném a Túró Rudít, / Pilinszky hangját, Szárszót és Tihanyt, / szervusz helyett azt mondanám: hi!, / e családi történetre: story, / ötvenhatra: history.” A „history” bőven szolgáltat még gondolkodni valót napjainkban Közép-Európa népeinek; költőnk jól érzi, egy-egy magatartásban mi a fölfoghatatlan, mi a fájdalom.

Az emberi nyíltság, amit mostanság ki-ki más-képp értelmez, Zsille Gábor költészetének egyik leg-főbb ismérve: „Krakkó, mondja valaki, / és eszembe jut, milyen jó volt sírni / a domonkosok miséjén, az oltár / sarkához közel, a tömegbe veszve, / térdepelve énekelni elcsukló hangon, / *crucem tuam adoremus Domine*, / ne sírj, érintetted meg a kezem, talán / kimondtad, talán csak jelezted, / át kellett volna ölelni téged / és kicsit sem engedni a szorításból, / ne sírj, súgta az érintésed, / és csupa könny volt az arcod.” Egy vele való beszélgetésben a költő

Czesław Miłosz meghittent ekképp summázza ön-maga, s vélhetnénk, a kérdező Zsille Gábor gondolatait: „... bárhol járok is a világon, latin szavakat hallva mindig otthon vagyok. Ugyanezt mondhatom a templomokról vagy a liturgiát végző papról. A tény, hogy az egyház tagja vagyok, tudatosította bennem az összetartozás gondolatát: a testvériséget. A szülőföldemet illetően hálás vagyok, hogy kis országban születtem, különböző vallások és nyelvek hazájában. Általában a világot gazdagnak és gyönyörűnek találtam. A teremtett dolgok kezdettől valamiféle csodálatos rendben tűntek fel, számomra megmagyarázhatatlanul létező harmóniában. A költő munkálkodása talán ezért is isteni eredetű: végső soron miben különbözik a világ hatnapos teremtése a költészet-től?” Végül Zsille Gábornak a tavaly decemberi Magyar Napló címlapján derűvel idézett szép mondata hangozzék, segítve bennünket summaképpen: „Mindannyian a kertben munkálkodunk, hiszen mindannyian a Jóisten kertjében élünk.”

ZSILLE GÁBOR

Történet

*Elutazni tervek nélkül,
retúrjegy, térképek, biztosítás,
lefoglalt szálláshely nélkül,
táskánk legmélyére száműzött
karórával és telefonnal –
igen, ez költészet. Útközben
elénk tárul egy tó, egy völgy,
egy öröktől ismerős domb,
és azt sem tudjuk, hol vagyunk.
Akkor úgy dönteni: itt jó lesz,
sátrat verni egy szélvédett zugban,
nevet adni a helynek,
és élni.*

Túl

*Kétségbeesésünk mindent fölülmúl,
mennyeknél nagyobb a magányosságunk.*